

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNIM IZBORIMA

Član 1.

U Zakonu o lokalnim izborima („Službeni glasnik RS”, br. 129/07 i 34/10 – US), u članu 5. reči: „drugih političkih organizacija” brišu se.

Član 2.

U članu 8. stav 2. broj: „90” zamenjuje se brojem: „60”.

Član 3.

U članu 14. stav 2. reč: „opštinske” briše se.

U stavu 11. reči: „nadležnom okružnom sudu” zamenjuju se rečima: „Upravnom sudu”.

Član 4.

U članu 18. stav 1. menja se i glasi:

„Kandidate za odbornike mogu predlagati registrovane političke stranke, koalicije registrovanih političkih stranaka, kao i grupe građana čije izborne liste svojim potpisima podrži najmanje 30 birača po predlogu za svakog kandidata na izbornoj listi. Predlagač mora na izbornoj listi imati najmanje jednu trećinu kandidata od ukupnog broja odbornika koji se bira.”

Član 5.

U članu 20. stav 3. menja se i glasi:

„Na izbornoj listi među svaka tri kandidata po redosledu na listi (prva tri mesta, druga tri mesta i tako do kraja liste) mora biti najmanje po jedan kandidat – pripadnik onog pola koji je manje zastupljen na listi.”

Član 6.

Posle člana 42. dodaje se član 43, koji glasi:

„Član 43.

Izborna komisija jedinice lokalne samouprave će najkasnije u roku od 10 dana od dana objavljivanja ukupnih rezultata izbora sve dobijene mandate sa izborne liste dodeliti kandidatima po redosledu na izbornoj listi, počev od prvog kandidata sa liste.”

Član 7.

Posle člana 46. dodaje se član 47, koji glasi:

„Član 47.

Odbornik lično podnosi ostavku, overenu kod organa nadležnog za overu potpisa, predsedniku skupštine jedinice lokalne samouprave, u roku od tri dana od dana overe.

Predsednik skupštine jedinice lokalne samouprave je dužan da podnetu ostavku stavi na dnevni red skupštine na prvoj narednoj sednici, sa predlogom da to bude prva tačka dnevnog reda.”

Član 8.

U članu 48. stav 1. menja se i glasi:

„Kada odborniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat se dodeljuje prvom sledećem kandidatu sa iste izborne liste kome nije bio dodeljen mandat odbornika.”

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3, koji glase:

„Kada odborniku koji je izabran sa koalicione izborne liste prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat se dodeljuje prvom sledećem kandidatu na izbornoj listi kome nije bio dodeljen mandat – pripadniku iste političke stranke.

Kandidatu kome je bio dodeljen mandat odbornika, a kojem je mandat prestao zbog preuzimanja funkcije predsednika opštine ili gradonačelnika, odnosno zamenika predsednika opštine ili zamenika gradonačelnika, mandat se ponovo dodeljuje u istom sazivu skupštine jedinice lokalne samouprave pod uslovima:

- da je kandidatu prestala funkcija predsednika opštine ili gradonačelnika, odnosno zamenika predsednika opštine ili zamenika gradonačelnika;
- da postoji upražnjeno odborničko mesto koje pripada istoj izbornoj listi, i
- da je izornoj komisiji jedinice lokalne samouprave kandidat podneo zahtev za dodelu mandata odbornika.”

Dosadašnji st. 2, 3. i 4. postaju st. 4, 5. i 6.

Član 9.

U čl. 49, 50. i 54. stav 1. reči: „nadležni okružni sud” u različitom padežu zamenjuju se rečima: „Upravni sud” u odgovarajućem padežu.

Član 10.

U članu 55. stav 3. reč: „opštinska” briše se.

Član 11.

U članu 56. stav 7. reči: „nadležnom okružnom sudu” zamenjuju se rečima: „Upravnom sudu”.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a odredbe čl. 6. i 8. ovog zakona primenjuju se od raspisivanja narednih izbora za odbornike skupštine jedinice lokalne samouprave.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 3. Ustava Republike Srbije kojom je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem lokalne samouprave i u odredbi člana 180. stav 3. Ustava Republike Srbije kojom je, između ostalog, utvrđeno da se odbornici biraju na period od četiri godine na neposrednim izborima tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom usklađuju se odredbe Zakona o lokalnim izborima, koji je donet 2007. godine sa zakonima koji uređuju pojedina pitanja od značaja za sprovođenje izbora za odbornike u skupštini jedinice lokalne samouprave (Zakon o uređenju sudova, Zakon o političkim strankama i Zakon o upravnim sporovima).

U nastojanju da se pravni i politički sistem uskladi sa evropskim principima i vrednostima, ovim izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima potvrđuje se načelo da su građani nosioci suverenosti, obezbeđuje se ustavno pravo građana da na izborima odlučuju o tome koji kandidati će ih predstavljati i otklanjaju elementi posrednosti izbora.

Uređivanjem načina na koji se podnosi ostavka na funkciju odbornika potvrđuje se da ostavka, kao jedan od razloga za prestanak mandata odbornika pre isteka vremena na koje je izabran, suštinski predstavlja stvarnu i slobodno izraženu volju odbornika i lični čin neposredno izabranog predstavnika građana, čime se dosledno primenjuje ustavni princip da niko ne može prisvojiti suverenost od građana niti uspostaviti vlast mimo slobodno izražene volje građana.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. usklađuje se član 5. Zakona sa Zakonom o političkim strankama („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), kojim se stavljaju van snage Zakon o političkim organizacijama, („Službeni glasnik SRS”, broj 37/90 i „Službeni glasnik RS”, br. 30/92, 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05) i Zakon o udruživanju građana u udruženja, društvene organizacije i političke organizacije koji se osnivaju za teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije („Službeni list SFRJ”, broj 42/90 i „Službeni list SRJ”, br. 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 i 73/00), u delu koji se odnosi na političke organizacije.

Članom 2. usklađuje se član 8. Zakona sa članom 101. stav 1. i članom 109. stav 6. Ustava Republike Srbije, kojima je propisano da izbori moraju da se okončaju u roku od 60 dana od dana raspisivanja izbora.

Članom 3. vrši se usklađivanje člana 14. sa članom 11. Zakona o lokalnim izborima, kojim je utvrđeno da su organi za sprovođenje izbora izborna komisija jedinice lokalne samouprave i birački odbor, kao i sa Zakonom o uređenju sudova („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09 i 101/10), kojim je Upravni sud određen kao nadležan za rešavanje u upravnim sporovima.

Članom 4. usklađuje se član 18. Zakona sa Zakonom o političkim strankama („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), kojim se stavljaju van snage Zakon o političkim organizacijama, („Službeni glasnik SRS”, broj 37/90 i „Službeni glasnik RS”, br. 30/92, 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05) i Zakon o udruživanju građana u udruženja, društvene organizacije i političke organizacije koji se osnivaju za teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije („Službeni list SFRJ”, broj 42/90 i „Službeni list SRJ”, br. 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 i 73/00), u delu koji se odnosi na političke organizacije.

Članom 5. precizira se rešenje člana 20. stav 3. Zakona, tako da među svaka tri kandidata na izbornoj listi mora biti najmanje po jedan kandidat – pripadnik manje zastupljenog pola na listi.

U članu 43. Zakona (član 6. Predloga zakona) predviđeno je da dodelu mandata nakon sprovedenih izbora za odbornike vrši izborna komisija jedinice lokalne samouprave prema redosledu kandidata na izbornoj listi počev od prvog kandidata sa liste. Ovakvo rešenje je u skladu sa stavom Ustavnog suda da poštovanje principa slobodnih i neposrednih izbora u sistemu srazmernog predstavništva i zatvorenih izbornih lista podrazumeva da redosled kandidata na listi obavezuje podnosioca izborne liste pri raspodeli dobijenih odborničkih mandata i da se mandati dodeljuju kandidatima po redosledu po kojem su njihova imena navedena na izbornoj listi.

U članu 47. Zakona (član 7. Predloga zakona) precizira se način podnošenja ostavke na funkciju odbornika kao jedan od razloga za prestanak mandata odborniku pre isteka vremena na koje je izabran. Istovremeno se reguliše i način postupanja po ostavci koju odbornik lično podnosi predsedniku skupštine jedinice lokalne samouprave, u smislu procedure po kojoj predsednik skupštine, odnosno skupština postupa kada je u pitanju pismena ostavka odbornika. Ovo iz razloga da se izbegne negativna praksa uvrštavanja ostavke kao poslednje tačke dnevnog reda, čime se neopravdano odugovlači izjašnjavanje skupštine o istoj.

U članu 8. menjaju se odredbe člana 48. stav 1. Zakona, tako da se dosledno primeni princip dodele odborničkog mandata prema redosledu kandidata na izbornoj listi. Jedino odstupanje od redosleda na izbornoj listi je posledica obaveze da manje zastupljeni pol na izbornoj listi bude u određenom procentu predstavljen u skupštini jedinice lokalne samouprave, tako što na izbornoj listi među svaka tri kandidata po redosledu na listi mora biti najmanje po jedan kandidat – pripadnik onog pola koji je manje zastupljen na listi.

U čl. 9. i 11. usklađuju se odredbe čl. 49, 50, 54. i 56. Zakona sa Zakonom o uređenju sudova, kojim je Upravni sud određen kao nadležan za rešavanje u upravnim sporovima i vrši se terminološko usklađivanje sa novim Zakonom o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS”, broj 111/09).

U članu 10. usklađuje se član 55. sa članom 11. Zakona o lokalnim izborima, kojim je utvrđeno da su organi za sprovođenje izbora izborna komisija jedinice lokalne samouprave i birački odbor.

U članu 12. utvrđuje se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, u skladu sa članom 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, s tim što će se odredbe čl. 6. i 8. ovog zakona primenjivati od raspisivanja narednih izbora za odbornike skupštine jedinice lokalne samouprave.

IV. PROCENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.